תנ״ך · אחרונים · מצודת ציון · נביאים

מצודת ציון על צפניה

רבי דוד אלטשולר

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מצודת ציון על צפניה

רבי דוד אלטשולר

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מצודת-ציון-על-צפניה/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פסוק ב 4
פסוק ג 4
פסוק ד 4
פסוק ו 4
פסוק ז 4
פסוק ח 4
פסוק ט 4
פסוק י 4
פסוק יא 4
פסוק יב 5
פסוק יג 5
פסוק יד 5
פסוק טו 5
פסוק טז 5
פסוק יז 5
פסוק יח 5
פרק ב 6
פסוק א 6
פסוק ב 6
פסוק ג 6
פסוק ה 6
פסוק ו 6
פסוק ז 6
פסוק ח 6
פסוק ט 6
פסוק י 6
פסוק יא 7
פסוק יג 7
פסוק יד 7
פסוק טו 7
פרק ג 7
פסוק א 7
פסוק ג 7
פסוק ד 7
פסוק ה 8
פסוק ו 8
פסוק ז 8
פסוק ח 8
פסוק ט 8
פסוק י 8
פסוק יא 8
פסוק יב 9
פסוק יג 9
פסוק טו 9
פסוק טז 9
פסוק יז 9
פסוק יח 9
פסוק יט 9
פסוק כ 9

פרק א

פסוק ב
אסוף אסף. ענין כליון כמו ואספת את נפשך (שופטים יח) והיה ראוי לומר אסף אאסף ותחסי האל"ף:

פסוק ג
את הרשעים. עם הרשעים:

פסוק ד
שאר. שיור:

הכמרים. כן יקראו כהני עבודת כוכבים וכן וכמריו עליו יגילו (הושע י':ה'):

הכהנים. הם מין אחר מתחלפים בלבושיהם:

פסוק ו
הנסוגים. ענין החזרה לאחור כמו ולא נסוג ממך (תהלים פ):

פסוק ז
הס. ענין שתיקה כמו ויהס כלב (במדבר יג):

הקדיש. ענין הזמנה כמו קדשו קהל (יואל ב):

קרואיו. המזומנים לסעודה וכן בראש הקרואים (ש"א ט):

פסוק ח
ופקדתי. ענין השגחה:

נכרי. ענין זרות:

פסוק ט
הדולג. ענין קפיצה:

המפתן. אסקופה כמו מתחת מפתן הבית (יחזקאל מ"ז:א'):

חמס. עושק:

פסוק י
המשנה. מל' שנים ור"ל בין שתי החומות שהיא משנה לעיר וכן והיא יושבת בירושלים במשנה (מ"ב כב):

פסוק יא
הילילו. מל' יללה:

המכתש. שם מקום בירושלים עמוקה ככלי המכתשת שדוכין בה בשמים:

נדמה. ענין כריתה כמו ער מואב נדמה (ישעיהו ט"ו:א'):
עם כנען. ר"ל עדת התגרים כמו כנען בידו מאזני מרמה (הושע י"ב:ח'):
נטילי. ענין משא כמו ונטל החול (משלי כו):

פסוק יב

אחפש. ענין בקור ודרישה כמו תמנו חפש מחפש (תהילים ס"ד:ז'):
הקופאים. הצפים ממעל כי ויצף הברזל (מ"ב ו) תרגומו וקפא פרזלא:
שמריהם. הוא עכירת המשקה הנופל לשולי הכלי כמו ושקט הוא אל שמריו (ירמיהו מ"ח:י"א):
ירע. מלשון רעה:

פסוק יג

חילם. עשרם כמו ישא את חיל דמשק (ישעיהו ח':ד'):
למשסה. ענין רמיסה כמו למשסה ואין אומר השב (שם מב):

פסוק יד

צורח. ענין שאגת קול גדול כמו יריע אף יצריח (, שם):

פסוק טו

עברה. ענין כעס:
ומצוקה. ענינו כמו צרה וכן בארץ צרה וצוקה (שם ל) וכפל המלה בשמות נרדפים להפלגות הענין:
שואה ומשואה. ענין חושך ושממון כמו אמש שואה ומשואה (איוב ל':ג'):
וערפל. הוא עב הענן:

פסוק טז

הפנות. הם המגדלים שדרכם לעמוד בפנות וזויות המבצר:

פסוק יז

והצרותי. מל' צרה:
ולחומם. כן יקרא גם הבשר כמו כי לחמם לנפשם (הושע ט':ד'):
כגללים. כצואה כמו כגללו לנצח יאבד (איוב כ':ז'):

פסוק יח

קנאתו. ענין כעס וחמה כמו הם קנאוני בלא אל (דברים ל"ב:כ"א):
תאכל. ענין השחתה:
נבהלה. מל' בהלה:

פרק ב

פסוק א

התקוששו וקושו. ענין החפוש והלקיטה היטב כמו לקושש קש (שמות ה'):

נכסף. ענין חשק וחמוד כמו נכסוף נכספתה (בראשית לא):

פסוק ב

חוק. גזירת המקום:

כמוץ. היא פסולת התבואה כמו כמוץ יסוער מגורן (הושע י"ג:ג'):

פסוק ג

בקשו. ענין דרישה:

פסוק ה

חבל. כן יקרא המחוז כמו חבלי מנשה (יהושע יז):

פסוק ו

נות. מל' נוה ומדור:

כרות. ענין חפירה כמו בור כרה (תהלים ז):

וגדרות. בנין גדר למרבץ צאן:

פסוק ז

ירעון. מל' מרעה:

ירבצון. ענין השכיבה לנוח:

ושב. ענין ההשקט ומרגוע כמו בשובה ונחת (ישעיה ל):

שביתם. מל' שבי הגולה:

פסוק ח

וגדופי. ענין חרפה כמו וישראל לגדופים (שם מג):

פסוק ט

ממשק. ענין השמעת קול כמו כמשק גבים (שם לג):

חרול. מין קוצים כמו תחת חרול יספחו (איוב ל':ז'):

ומכרה. מל' כרייה וחפירה:

יבזום. מל' בזה:

פסוק י

גאונם. מל' גאוה:

פסוק יא
רזה. ענין כחשות כמו במשמניו רזון (ישעיה ו):

פסוק יג
ציה. ענין חורב ויובש:

פסוק יד
חיתו. גם הבהמה תקרא בשם חיה וכן וחיתם לדבר הסגיר (תהילים ע"ח:נ'):
קאת. קפוד שמות עופות המצויות בחרבות:
בכפתוריה. כן יקרא המשקוף לפי שעושין בו ציורי כפתורים וכן הך הכפתור (עמוס ט):
ילינו. ענין התמדה וכן צדק ילין בה (ישעיהו א':כ"א):
ישורר. מל' שיר ורנן:
חרב. מל' חורבן:
בסף. מזוזה כמו וסף השער (יחזקאל מ):
ארזה. תקרת הארז:
ערה. ענין גלוי כמו וקיר ערה מגן (ישעיהו כ"ב:ו'):

פסוק טו
העליזה. ענין שמחה כמו יעלזו חסידים (תהלים קמט):
ואפסי. כמו ואין:
ישרוק. ענין השמעת קול הבאה בקבוץ השפתים כמו שרקו ויניעו ראשם (איכה ב'):
יניע. מלשון הנעה והנדה:

פרק ג

פסוק א
מוראה ונגאלה. ענין שניהם מלוכלך ומטונף כמו ושמתיך כרואי (נחום ג':ו') וכמו נגאלו בדם (ישעיהו נ"ט:ג') וכפל המלה בשמות נרדפות:
היונה. מל' אונאה ועניינו קחת ההון וכן מפני חרון היונה (ירמיהו כ"ה:ל"ח):

פסוק ג
גרמו. ענין עצם כמו גרמיו כמטיל ברזל (איוב מ':י"ח):

פסוק ד
פוחזים. קלי הדעת וכן אנשים ריקים ופוחזים (שופטים ט':ד'):
בוגדות. מל' בוגד:

חללו. ענין בזיון:

חמסו. ענין הסרה כמו ויחמוס כגן שכו (איכה ב):

פסוק ה

לאור. ר"ל ברור כאור ודומה לו:

נעדר. ענין חסרון כמו איש לא נעדר (ישעיה מ):

פסוק ו

נשמו. מל' שממון:

פנותם. הם המגדלים הגבוהים כמו ועל הפנות הגבוהות (לעיל א):

החרבתי. מל' חרבן:

חוצותם. ענין שוק ורחוב:

נצדו. ענין שממון כי והשמותי אני את הארץ (ויקרא כ"ו:ל"ב) ת"א ואצדי:

פסוק ז

אך. עניינו כמו באמת וכן אך עצמי ובשרי אתה (בראשית כט):

מעונה. מדורה כמו ה' מעון אתה היית (תהלים צ):

פקדתי. צויתי כמו והוא פקד עלי (עזרא א):

עלילותם. מעשיהם:

פסוק ח

חכו. ענין המתנה ואיחור כמו ונסתה ולא תחכה (מ"ב ט):

לעד. ענין בזה ושלל כמו בבוקר יאכל עד (בראשית מ"ט:כ"ז):

פסוק ט

שפה. כן יקרא לשון עם ועם וכן שפת רעהו (שם יא):

ברורה. כלפי שקורא לשון העכו"ם עמקי שפה כמ"ש עם עמקי שפה (ישעיהו ל"ג:י"ט) קורא למולם לשון הקדש שפה ברורה ונקיה:

שכם. ר"ל צד אחד ודעה אחת כמו דרך ירצחו שכמה (הושע ו':ט'):

פסוק י

עתרי. שם אומה:

בת פוצי. עדת פוצי והוא שם אומה:

יובילון. ענין הבאה כמו יובל שי (ישעיה יח):

פסוק יא

עלילותיך. מעשיך:

עליזי. ענין שמחה:

פסוק יב

עני ודל. ר"ל מוכנע כעני ודל:

וחסו. ענין בטחון:

פסוק יג

תרמית. מל' רמיה ומרמה:

ירעו. מל' מרעה:

ורבצו. ענין השכיבה לנוח:

פסוק טו

פנה. ענין הסרה וביעור כמו פנית לפניה (תהלים פ):

פסוק טז

ירפו ידיך. כן נקרא המתפחד ומתייאש וכן ורפה ידים (ש"ב יז):

פסוק יז

יחריש. ענין שתיקה כמו והחריש לה (במדבר ל):

פסוק יח

נוגי. מל' יגון ותוגה:

ממועד. ענין זמן ועת כמו למועד אשוב אליך (בראשית י"ח:י"ד):

אספתי. ענין הכנסה כמו ואין איש מאסף אותם (שופטים י"ט:ט"ו):

משא. מל' משא וסבל:

פסוק יט

עושה. ענין כתישה ומעוך כמו בעשות ממצרים דדיך (יחזקאל כ"ג:כ"א):

מעניך. מל' עינוי:

הצולעה. החגרת כמו והוא צולע על ירכו (בראשית ל"ב:ל"ב):

והנדחה. מלשון דחיה:

לתהלה. מל' הלול ושבח:

לשם. ר"ל לפרסום שם טוב:

פסוק כ

בשובי. ענין השקט ומרגוע כמו בשובה ונחת (ישעיה ל):

שבותיכם. מל' שבי הגולה: וסגנים (יחזקאל כג):